

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Bélyben: Negyedévre . . . 2 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre . . . 12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre . . . 5 .			
Egészévre . . . 20 .			

ROSTA.

Nem mulik el nap, hogy valamelyik újság nagy betűkkel (és nem épen káröröm nélkül) ne hirdeté, hogy az ellenzéki szövetségben beáll a szakadás. — Már százan vannak, akik a vezérőbizottság eltörlését követelik.

Ujabb (de szintén ismeretlen) százan a kik a nyaktól felállítását sürgetik. Ujabb stb. Csak egy dolog állandó ezekben a károásokban, az, hogy — nevet senki sem említi. Mivelhogy a pletykák szerzőjének — soha sincs neve.

Ily névtelen hőstől szerzett (teljesen illetékes!) hiráddal mi is kedveskedhetünk.

E szerint gróf Tisza István március 15-én az egész szabadelvűpárttal együtt belép az — ellenzéki szövetségbe.

* * *

Tehát már az orosz hadseregnek is van — Világosa! A császársírok városa Mukden ezentul joggal nevezhető az orosz hadsereg temetőjének.

Ebből aztán önként következik, hogy hiába hasonlítgatják a mi mai állapotainkat az 1848-iki állapotokhoz.

Mert igaz ugyan, hogy a horvát bán most is feltűnik a balfenekén és mint deus ex machina több ízben megjelenik a volt bannál és tanácskozik vele. Sőt az is kétség nélkül való, hogy az osztrák udvari körök szeretnék megismételni az 1848-adi kis játékot és Magyarországot kitörölni az államok sorából.

De egy némely elháríthatlan akadály mégis van s ez halomra dönti összes terveiket. Ez a kis akadály pedig az, hogy most nincs orosz hadsereg, amelyet segítségül lehetne hívni.

Kuropatkin egyszerűen kisajátította a hagyományos osztrák generálisok legfő tudományát, a — rükverekkoncentrirungot és ezzel az ellenünk tervezett ármánykodásnak — lefújtak.

* * *

Március 15-ike három nap múlva ránk virrad.

Uram Isten, de furesa nép is vagyunk mi magyarok!

Hetek óta hallhatja az ember, hogy az

országban mily nagyszabású előkészületek folynak, hogy az idén a nagy nemzeti ünnep különb legyen az eddigiekénél. — Valóságos történeti események bekövetkezését engedték sejteni a homályos célzások, hogy így megugy, majd eljön március 15-ike s meglátja a világ, mi történik akkor Magyarországon!

Nos és mi fog történni? Előre megjósolható: ugyaz, a mi mindig szokott, tiz-husz esztendő óta.

Tömérdék rossz verset fognak szavalni a boldog hazában. Elhangzik a testvériség, egyenlőség, szabadság jelszava, megtudjuk hogyan szabadították ki a rabirót és hogyan szavalta Petőfi a Talpra magyart . . .

Azután újra hétköznap következik. De fogadok, hogy a jó hazafiak sokan napokig kint felejtik a nemzeti zászlót az ünnep díszét a szürke köznapokon is!

Letűnő hatalom.

— márc. 12.

Fordítsuk el tekintetünket egy pillanatra az itthoni sivár politikai állapotoktól főleg a kibontakozás műveletének sajátságos fejezetétől: a tizenhat audienciától, mely a történelem előtt — hála istennek — már ugy is a mult ócska lomtárába került — s a királyi hatalom rettentő nagyságán eltűnődve keressük fel gondolatainkkal a még nagyobb hatalom, a legnagyobb földi hatalom vérbefojtott biborszékét: a cári trónt, amely most recseg-ropog az autokratikus uralom felszabadult ördögeinek nyomása alatt.

A cár . . . A cári trón . . . Alázatos muzsikok, földreboruló, nyomoruságos orosz parasztok ünnepnap se merték szájukra venni ezeket az előttük tünényes magasságot jelentő fogalmakat. A vallásalapító Mózes sem közeledett nagyobb tisztelettel az égő csipkebokor misztikus büvkörébe, mint a mily tisztelet és istent megillető rettegés futotta át e rabszolgaságba sülyedt, száználmas és százanandó népnek az emberi önbecsülés felemelő tudatával abszolúte ismeretlen alakjait, ha a cárnak vagy az uralkodó család valamelyik tagjának csak a nevét is kiejteni merészelték. Égbeli és földi veszedelmek ezernyi lé-

giója nem fojtotta beléjük jobban az ijedségtől a lelket, mint az a tenyérynnyi hermelin a hatalmas egyeduralkodó biborpalástjából, amit életükben talán egyszer megvillani láttak, ha a gárdisták és rendőrök sűrű falankszától átszűrődhetett tekintetük a hatalmas, a mindenek felett álló cár messze gördülő kocsijához. Időtlen időig a megrendíthetetlen földi hatalom megtestesülésének látszott előttük a cár személye, amelynek csak parancsolnia kell, hogy ég és föld egybedüljön, hogy visszafelé folyjon a hegyi patak sebes árja, hogy világok, népek szülessenek és tűnjenek el a föld színéről, ha kezének egyetlen legyintése ugy akarná.

Ez volt a cár. Ez volt a cári hatalom. És ma? Cár van, de cári hatalom nincs. Nevetségesen szerény pictus masculussá görbedt össze. A fehér palota nagy és apró urai göresösen ragaszkodnak ugyan még a régi hatalom roncsaihoz, de ma már nem kell magyarázni a legalázatosabb, legnyomoruságosabb muzsiknak sem, hogy az bizony a végét járja. A cári hatalom legsajátosabb kifejezője, fenntartója: az abszolutisztikus törekvésben megnyilatkozott rettentő erő elveszítette minden varázsát. A galvanizált pénzdarabról lekopott az érc máza s kitudódott, hogy nem szinezüst az a fenekéig, hanem csak ócska ólom. Ami csillogó volt rajta eltűnt; ami megmaradt, — jelentéktelen, semmis szürkeség.

A cárizmus nimbuszát a japánok kezdték megkopatni. Rávezették a világot véres, hihetetlen harci diadalok egész láncolatával, hogy sem a cár sem rettentőnek hirdetett hatalma, sem győzhetlenné körtölt brutális ármádia-kolosszusa nem az, aminek a világ hiszi. Jobban mondva: aminek a világ előtt kiadta magát. A cári hatalom ellentmondást nem tűrő hatalmi terrorizmus lefelé, de csak benn az ország falai közt, a hadsereg pedig gyáva, nyomoruságos, fegyelmezetlen, szánni való tömeg, amely eldicsekedhetik mindennel, csak vitézséggel és katonai erényekkel nem.

A keletázsiai haretér iszonyu ese-

1905 tavasz és nyár.

Reklámcikkek:

Szines susogó reklámtaft méterenként	ftt 1.35
Fekete " "	ftt 95.135.1.50
Japáni mosóselyem	ftt—85
Liberty Sublime minden színben.	—78
Louisienne brillante	—95
Fekete ruhaselymek méterenként	85 krtól följebb.
Menyasszonyi ruhaselymek méterenként	78 " "

Ujdonságok:

Voile Grenadine legszebb színekben.
Voile de Soie " "
Popeline brillante " "
mindhárom 120 centiméter szélességű.
Dus választék gyönyörű skót-selymekben.
Travers csikos és kockás Taffita-Riche ruhára és bluzra
120 cm. céles Radium és crépe brillante minden színben.
— Louis XV. jellegű chiné és Mille-fleurs-selymek. —
Gyönyörű csipke gyöngy- és vásznon himzet-ruhák. Irish csipke és vásznonhímzések. Legújabb! Fekete Roll-taft 50 cm. ftt 1.90. stb.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szenássy. Hoffmann
és Társa

BUDAPEST. Bécsi-utca 4

ményei meggyöngítették a hitet az orosz nép millióiban nemcsak a hadsereg, de a cári hatalom iránt is. Láttak visszatérni összerongyolt, szétvert vitézi csapatokat, amelyek hanyathomlok menekültek a sárgatenger megesufolt emberkéinek stratégiai tudománya és harci rátermettsége elől. Láttak rettegni hadvezéreket, az orosz szoldateszka legkitűnőbb, legfélelmetesebb nevű tábornokait és látták sirni a cárt, a minden oroszok hatalmas cáriját, fél Európa és csaknem egész Azsia urát. És ezzel az abszolút uralkodók legtipikusabb képviselője alatt megrendült a piedesztál, oszlófélben a hatalmi büvkör, mely eddig az ő személyét és az uralkodóházat átkarolta. Eszhez kapott a leigázott nép, alkotmányt kér és vad örvénygéssel tárja ki mellét a kozákok fegyverei előtt. A nagy jeges birodalmon átsüvölt a szabadság szele. A cárnak nyugodt álma nincs. Nagybátyját meggyilkolták, a nagyhercegek dinamiton járnak. Rettenetes pánik most az ur közöttük. A rettegés pedig mindenre jó, csak arra nem, hogy megszilárdítsa a hatalomnak bár a látszatát is.

És a rettegés folyton tart, egyre nő. Ami ezidőszerint Kuropatkinnal Mukden alatt történik, az mind a cári hatalom rovására megy. Ötven-hatvan ezer orosz harcos vére áztatta tíz nap alatt a mukdeni császársírok környékét. Temetője nőtt ki ott cári hatalomnak, orosz dicsőségnek egyaránt. S amint a borzalmas haretér halottak ezreivel borított mezején mindmagasabbra emelkedik a japán harci lobogó: épp úgy sülyed egyre és egyre otthon, a fehér cár végtelen országában az autokrácia sápadt, letűnő napja.

A kibontakozás akadályai.

Budapest, márc. 11.

A szabadelvű párt egy volt miniszter tagja, a ki nem volt audiencián a királynál, a következőleg nyilatkozott a helyzetről: — A kibontakozás akadályai tudvalevőleg két irányban okoznak nehézséget. A megoldás problémái részben katonai, részben gazdasági téren mozognak. Vizsgáljuk meg közelebbről e nehézségek mindkét fajtáját.

A mi első sorban is a katonai kérdést illeti, ezen a téren az elvi ellentétek közismeretűek. Ezeknek az ellentéteknek alapja abban rejlik, hogy a magyar politikai körök, már t. i. azok, amelyeknek felfogása most döntő, a kérdést merőben katonai, részben gazdasági téren mozognak. Vizsgáljuk meg közelebbről e nehézségek mindkét fajtáját.

A mi első sorban is a katonai kérdést illeti, ezen a téren az elvi ellentétek közismeretűek. Ezeknek az ellentéteknek alapja abban rejlik, hogy a magyar politikai körök, már t. i. azok, amelyeknek felfogása most döntő, a kérdést merőben katonai, részben gazdasági téren mozognak. Vizsgáljuk meg közelebbről e nehézségek mindkét fajtáját.

A magyar vezényleti nyelv meghonosításától pedig a katonai körök a hadsereg képességének gyöngítését féltik. Eppen a napokban olvastam egy röpiratot erről a kérdéstről. Nyilván a vezérkar egyik tagja írhatta, a mit adatainak alapossága, nagy történelmi háttérre és a hadügyminiszter legutóbbi exposéjára fektetett érvelése mutat. Ez a füzet valóságos vészkiáltás a magyar vezényleti nyelv állítólagos veszedelmével

szemben. A napoleoni hadjáratok tanulságokban gazdag történetéből találunk benne adatokat, melyek azt vannak hivatva bizonyítani, hogy egy egységes hadsereg, még ha gyöngébb is, feltétlen előnyben van a nem egységes, bár erősebb sereggel szemben.

A probléma tehát itt az volna, hogy a politikai szempont a katonáival valamiképpen össze legyen egyeztethető. A fentebbiekből kitűnik, hogy ez nem lesz könnyű feladat, mert a míg a vezérkar sziklaszilárdan meg van róla győződve, hogy a hadsereg egységének megbontása a sereget gyöngíti, addig semmi reménységünk sem lehet, hogy a magyar politikai óhajok érvényesüljenek.

A mi a gazdasági problémát illeti, ezen a téren a helyzet nézetem szerint még komplikáltabb. Mert a míg a katonai kérdés megoldása tisztára belügyünk, addig a gazdasági kérdés megoldásának mikéntje nemzetközi helyzetünkre is visszahat. Az önálló gazdasági berendezkedés megdönti a Németországgal megkötött szerződést. Németország ezt a szerződést már törvényei közé iktatta és egy esztendőig hagyott nekünk arra, hogy a megállapodásokat mi is törvénybe iktassuk.

Ennek elengedhetetlen feltétele a vámterületi közösségnek arra az időtartamra való feltartása, a meddig a szerződés szól. A szerződés lejáratát terminusa pedig az 1917-iki esztendő. Miképpen volna lehetséges vámháboru avagy annál nem sokkal kisebb áldozatokkal járó óriási gazdasági engedmények nélkül a külön vámterület alapjára helyezkedni, azt bajos elképzelni. Annál is inkább, mert az egyik német miniszter a birodalmi gyűlésen nyíltan kijelentette, hogy velük az osztrák-magyar monarchia mint vámterületi egység, mint egy alany szerződött és ő a szerződés fenntartásához ragaszkodik.

Máról holnapra ezeknek a nehézségeknek a megoldása nem igen képzelhető. Eppen ezért, dacára annak, hogy az ideát a magyar politikai körök perhorreszkálják, nem látok más megoldást, mint egy átmeneti kabinetet, amely az állami szükségleteket biztosítsa, mert az államnak élnie kell, bárminő politikai ellentétek ütközzenek is az ország további politikája tekintetében.

A nagy válság.

— márc. 12.

Mit tud valaki bizonyosan? Senki se tud semmit. A helyzet tehát változatlan. Még az igazán beavatottak is csak találgatnak. Elvégre a sok valószínűség közül egyik beválk és akkor a jó szimatu bölcsek verhetik a mellőket: lám megmondtuk, hogy így lesz!

Egyet azonban hangsúlyoznunk kell: általános az a nézet, hogy a válság március 20. és 25. ike közt megoldódik.

Szóval a legtöbb illetékes forrás szerint még ebben a hónapban lesz új kormány.

A gazdasági különválás.

Kossuth Ferenc egy ma reggel megjelenő képes lapban fontos nyilatkozatot tesz közé a gazdasági különválásról. Eszerint az Ausztriától való gazdasági különválás olyképp viendő keresztül, hogy az Ausztriával kötendő vámszerződésben csak egyes ipar-cikkekre állítandók fel védvámok, a többiekre nézve tovább is vámentesség legyen, e szerint azért, hogy viszont nyersterményeink vámentesen jussanak Ausztriába. A többi államok belátnák, hogy az uralkodó azonosságára Ausztria és Magyarország közt speciális helyzetet teremt. Németországgal a magyar vámszerződés külön kötendő meg.

Tanácskozások.

Tegnap délután a Nemzeti Kaszinóban Wekerle, Andrássy és Darányi hosszasan tanácskoztak.

Az ellenzék több vezéregyénisége szintén tanácskozást folytatott és kimondták, hogy oly államférfiu kormányalakítása lehetetlen, a ki a közös vámterület híve. Bármi történjék, az ellenzék a szabadelvűpárt régi alapján álló új kormányt az első napon megbuktatja.

Hir szerint gróf Andrássy Gyula hétfőn Bécsbe utazik a királyhoz és lehet, hogy a döntés március 15-én megtörténik.

Most már valószínű, hogy a király március 16-án vagy 17-én 3—4 napra Budapestre jön. Az újkormány kinevezése e napok valamelyikén történnek.

Egyház és iskola.

Presbiteri közgyűlés. A debreceni ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap délután az egyházi hivatal tanácstermében közgyűlést tartott, melyen lelkészi részről Kiss Albert, világi részről pedig Simonffy Imre királyi tanácsos egyházi főgondnok elnökölt. A gyűlés megnyitása után felolvasták a múlt gyűlés jegyzőkönyvét. Elparentálták néhai Domokos Lajosné és folytatólag felolvasták Kovács József polgármesternek a központi választmány köszönetéről szóló levelét, azért, hogy az egyház a képviselőválasztás idején a gyűléstermet átengedte. A népiszkolai tantermek és tanítói lakások építése ügyében a város elrendelte a tervrajzok elkészítését, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Ezután megejtették az egyházkerületi főjegyzőre és két egyházmegyei tanácsbíróra a szavazást, mely szerint az egyháztanács 10 szavazattöbbséggel Dicsőffy József lelkészt választotta meg egyházkerületi főjegyzőnek. Egyházmegyei tanácsbírók Kovács József polgármester és Nadányi Pál lettek. A diakonissa képző-intézet ügyében az egyházi konvent megkereste az egyházat, hogy járuljon hozzá a létesítéshez egy telekkel, melyre az intézetet felépítenék. Az egyház erre a célra az ispotálylapon egy 1200 négyzetméter nagyságú területet enged át. — Az építkezéshez szükséges téglát a város adja. A gazdasági bizottság néhány egyéb javaslatát a közgyűlés elfogadta. Tudomásul vették továbbá az egyházmegyei közalapi bizottságnak az egyház 1904. évi megvizsgált és helybenhagyott közalapi számadását. Ezzel a gyűlés véget ért.

Mukden.

— márc. 12.

A véres események az egész világ figyelmét Mukdenre terelik, ahol a legborzalmasabb vérengzések történtek.

Mukdenben volt főtábornok a megvert Kuropatkinnak, amióta Liáojánból tavaly szeptemberben visszavonult.

Változatos mult borong Mukden mögött. A Mukden név mandzsu nyelven szól s körülbelül annyit jelent, mint szerencse. A XVII. század közepén kapta a város ezt a nevet. Azelőtt sokféleképp másként hívták. A kínaiak Shenkingnek vagy Shenjangnak nevezték, hivatalos neve pedig Fengten volt.

Öt kilométernyire északnyugatra a várostól vannak a császári sírboltok, a Csaolin és tizenkét kilométernyire északkeletre a császári temető, a Fulin, ahol a most uralkodó kínai dinasztianak valamennyi őse porland.

Különös tisztelet övezi a Csaolint a XVII. században elhunyt Taicsun császár sírját, aki utódjai számára megszerezte a mandzsuri császárság örökös méltóságát és a Dalin családi nevet vette fel. Régebben az e dinasztíából való uralkodók épp ezért kötelességüknek tartották, hogy életükben legalább egyszer elzarándokoljanak e sírokhöz, kegyeletük lerovása végett.

E célra Mukdenben császári kastély is van, mely azonban most tökéletesen el van hanyagolva, mert több mint száz esztendeje már nem látogatnak ide az uralkodók.

Az elzárt palotában ritka bronzokat, himzéket és drága porcellánokat őriznek, melyek már évtizedek óta nem kerültek emberi szem elé.

Gyönyörű park övezi a császári sírboltokat. Mukden a Hun folyó völgyében terül el, teljesen sík és nyílt területen. A város külvárosaival együtt tizenöt kilométer hosszú agyaggal zárja körül, mely bizony már sok helyütt rombadőlt.

E körülzárt terület centrumában van az ugynevezett császárváros, mely négyszög-alakú s melyet Mukden többi részétől szilárd kőfal, tornyok és sáncok választanak el. A fal hat-tíz méter vastag és hatméter magas. Itt van a császári palota, itt vannak a hivatalok és a leggazdagabb cégek, köztük az orosz-kinai bank fiókja. Az 1901-iki népszámlálásnál Mukdennek 81.300 kínai lakója volt, de a boxerlázadás előtt kétszer akkora volt e szám.

Dél-Mandzsuriában most is Mukden a kereskedelem és ipar központja. A vasúti pályához három kilométernyire van a város nyugati kapujától.

NAPI HIREK.

Március 15.

A magyar népszabadság hajnalhasadásának ünnepét, március 15-ikét minden esztendőben megünnepeli a magyar. A pesti ifjuság 1848 március 15-én a Nemzeti múzeum előtt gyülekezett. Ott olvasták föl a 12 pontot. Ott adták hírül a népnek a magyar szabadság napfelkeltét: a sajtó szabadságát! A márciusi ifjak utolsója a nagy Jókai is elköltözött már. Nincs élő közreműködője már az első március 15-ikének; de a magyar nép szívében, lelkében olthatatlan lánggal ég az emlékezés tüze. Széles ez országban nincs olyan eldugott kis falu, ahol ne öltöznének az emberek ünneplőbe, a Szabadság emlékünnepe:

A debreceni iskolák ünnepélyeiről a következőkben vagyunk részletes híradással. A debreceni pincérszakiskola az 1848-iki nagy napok emlékére f. é. március 15-én d. u. 4 órákor iskolahelyiségében (Miklóss-utca 3. szám. ág. h. ev. iskola) hazafias ünnepséget rendez.

A debreceni Kegyes-Tanítórendi róm. kath. főgimnázium önképzőköre 1905. évi március hó 15-én délelőtt 10 és fél órákor az intézet disztermében alkalmi ünnepélyt tart. Az ünnepély műsora ez:

1. Alber J. Dalmügyveleg. Előadja: a főgymn. zenekar.
2. Ábrányi E. Március tizenötödikén. Szavalja: Maigner Arthur VII. o. t.
3. Boldis J. Talpra magyar. Éneklő a főgymn. énekkar.
4. Bach E. Tavasz ébredése. Vonósnyegyes. I. hegedűn előadja: Csanádi Dezső VII. o. t. II. hegedűn Fényes Jenő VIII. o. t. mélyhegedűn Viblitzauser Ferenc V. o. t. gordonkán Dittrich László VIII. o. t.

5. Ünnepi beszéd. Mondja a főgymn. igazgatója.

6. Váradi-Ábrányi. Rákóczi Rodostón. Melodráma. Szavalja Mózes András VIII. o. t. zongorán kíséri Fellner József VIII. o. t. gordonkán Svarez István VIII. o. t. cimbalmon Kabdebó Kálmán VIII. o. t.

7. Nagy J. Nemzeti ima. Éneklő a főgymn. énekkar.

8. Bartók L. Várjátok Petőfit. Szavalja Szabó Kálmán VIII. o. t.

9. Erkel F. Hunyadi-induló. Előadja a főgymn. zenekar.

A Kossuth Lajos jótékony asztaltársaság a debreceni sörcsarnokban március hó 15-én rendezendő Hazafias estélyt rendez. Kezdeté pontban 8 órákor. Belépti-díj nincs. A műsor a következő:

1. Nyitány Magyar Testvérek zenekara által.

2. Talpra magyar!... szavalja Kallitzi Ernő ur.

3. Hegedű szóló Kardos Samu ur által.

4. Március 15-ike Takácstól; szavalja Króh Vilmos ur.

5. Magyar dalok; éneklő Karacs Imre ur.

6. Csonka koldus; irta és szavalja Fodor Lajos ur.

1. Magyar dalok; éneklő Krémerné Hegyi Lili urnő.

2. Kossuth sirja Ábrányitól; szavalja Jeszenszky Cs. Irén urnő.

3. Magyar dalok; éneklő Iványi Antal ur.

4. Petőfi a Hortobágyon, melodráma; szavalja Csiky László ur.

5. Kuplák; éneklő Szilágyi Aladár ur.

Az énekszámokat zongorán kíséri Huber Miksa karnagy ur.

A zongorát Komáromi M. ur volt szíves kölcsönözni.

Vasárnapi istentiszteletek. Ma vasárnap az ev. ref. templomokban bőjti urvacsona osztás lesz. Az istentiszteletet és az urvacsona osztást végzik: a nagytemplomban prédikál: Jánosi Zoltán lelkész, agendázik Uray Sándor püspöki segédlelkész, a kistemplomban prédikál: Kolozsváry Mihály s. lelkész, a Kossuth utcai templomban prédikál: Szele György lelkész, agendázik: Keeskeméti M. Lajos lelkész tanár; az Ispóty-templomban prédikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, agendázik: Sáfrány Lajos lelkész-tanár; a Csapókeri imaházban prédikál és urvacsonát oszt: Kovács János lelkész, népiskolai felügyelő. Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órákor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A róm. kath. templomban reggel 6 órákor miséznek: Szabó István, 7 órákor Nyári Ignác, a 8 órai misét egyik kegyesrendi tanár mondja a főgymn. növendékek részére, 9 órákor az ünnepélyes nagy misét Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, kanonok plébános segédlellyel, utánna ugyanő prédikál, háromnegyed 11-kor a Svetitszárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szentmisére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató végzi; fél 12 órákor miséznek: Kampell József, délután háromnegyed 3 órákor Nyári Ignác keresztény tanítást tart, 3 órákor keresztúti ájtatosság és Rózsafüzér, 5 órákor Jézus Sz. Szive társulatának hónapos ájtatosságát végzi szt. beszéd, körmenet és lytániával: Kampell József.

A gör. kath. kápolnában: 6 órákor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órákor sz. mise; délután fél 3 órákor vecsernye, 4 órákor rózsafüzér ájtatosság.

A király Budapesten. Napok óta különféle hírek kerültek forgalomba, melyek szerint a király a magyar válság megoldása céljából már e hét folyamán Budapestre érkezne. Egy esti lap munkatársának bécsi tartózkodása alkalmából módjában volt az iránt beható értesülést szerezni és ennek alapján jelzi, hogy a király e hó 16-án vagy 17-én este érkezik Budapestre. A királynak

csak nagyon kevés ideje lesz ezuttal Budapestben időzhetni, mindössze egy vagy két hét, mert április hó első napjaiban már ismét Bécsben kell lennie. Ez időre esik ugyanis az aranygyapjas lovagrend ünnepe, amelynek tudvalevőleg a király a főnöke és különösen ezuttal elengedhetetlen, hogy a rend főnöke az ünnepélyen jelen legyen, amennyiben tizenegy aranygyapjas lovag lesz felavatva. Az új aranygyapjas lovagok között első helyet foglal el Ottó főherceg legidősebb fia, Károly Ferenc József főherceg, aki 1887. augusztus 17-én születvén, ez évben tölti be tizennyolcadik életévét és az uralkodóház családi törvényei szerint a főherceg akkor válik nagykorúvá. — A nagykorúsítással jár egyúttal a külön udvartartás engedélyezésén kívül még az aranygyapju rendjele is, amelyet rendkívül fényes szertartás keretén belül akar a király személyesen, mint a rend főnöke, a nagykorúvá vált főherceg nyakába tenni. Az aranygyapjas renddel kitüntetendők között lesz — mint hirlik — gróf Csáky Albin, a főrendiház elnöke, báró Fejérváry Géza, a magyar darabont testőrség főkapitánya és két magyar főrangú családnak ez idő szerint két legidősebb tagja, azonkívül az osztrák mágnásvilág több előkelősége.

Rendkívüli közgyűlés. A 17 milliós városi nagy kölesön ügyében tegnap délután Domahidy Elemér főispán elnöklelte alatt rendkívüli közgyűlés volt a város háza nagytermében. Vecsey Imre főjegyző felolvasta a nagykölesönre vonatkozó közgyűlési határozat belügyminiszteri jóváhagyást. Továbbá a törlesztési tervezetet, mely szerint a 17 millióból legelőször 11 millió 300 ezer koronát fel a tanács a fennálló nyomasztó adósságok konvertálására. Kifizetik az osztrák-magyar Banknál fennálló 8.614.000 koronát, továbbá a magyar jelzálog és hitelbanknál és a debreceni első takarékpénztártól levő kölcsönöket. Szükség van még a következő összegek folyósítására:

Egyházi segély 620.373 korona.

Klinika kiépítése 280.000 korona.

Csapatkórház építése 160.000 korona.

Ispóty építése 190.000 korona.

Debrecen kállói vasúthoz hozzájárulás 200.000 korona. Siketnéma iskolára 20.000 K.

Laktanya pótlás 11.000 kor.

Szegényház kibővítése 40.000 kor.

Gazdasági ismétlő iskola 100.000 kor.

Ezeket a költségeket a közgyűlés már régebben megszavazta, ezuttal csak a megszavazott összegek folyósításáról van szó.

Márton Imre a főjegyző felolvasása után nem tudja megérteni, hogyan veszik fel a nagy kölesont és miként történik a telekkönyvi bekebelezés. A közgyűlés annak idején, mikor a nagykölesont megszavazta úgy intézkedett, hogy azt ne egy összegben, hanem a szükséghez mért részletekben vegye föl a városi tanács és így történjék meg a bekebelezés is, ami a költségeket kisebbíti. Vecsey főjegyző felvilágosítása után a tanácsi előterjesztést elfogadták, mire a közgyűlés véget ért. Rövid szünet után kezdetét vette a hitelesítési közgyűlés, melyen a jegyzőkönyvet a szokásos hitelesítési záradékkal látták el.

Tea-estély. Rác Károly teljes zenekarának séta hangversenyével lesz ma vasárnapon a Bika disztermében. Kezdeté d. u. 5 órákor. Belépti díj egy csésze teával (minden hozzávalóval együtt) mint eddig csak egy korona. A ruhatár díja is a felére le lett szállítva. Széles körökben nagy érdeklődés mutatkozik.

A debreceni tisztviselők önszervező egyesülete e hó 12-én délelőtt 10 órakor 25 éves fennállásának alkalmából a kereskedő társulat palotájának nagy termében jubiláris diszközgyűlést tart. A diszközgyűlés igen szép ünnepies keretben fog lefolyni, amelynek alkalmi tárgysorozatát itt közöljük: 1. Gróf Dégenfeld József, főrendiházi tag, ny. főispán, a tiszántúli ev. ref. egyházkerület főgondnoka stb. mint az egyesület diszelnöke a jubiláris közgyűlést megnyitja. 2. Az egyesület 25 éves történetét röviden ismerteti és a vendégeket üdvözli Oláh Károly egyesületi igazgató. 3. Az esetleges viszontüdvözletek. 4. A diszközgyűlés berekesztése.

Németh András gyászja. Megirtuk, hogy Németh András a Bika szálloda köztisztelőben álló bérlőjének 19 éves nagyreményekre jogosító fia e hó 10-én meghalt. A fiatal ember, egyike volt a debreceni főreáliskola legjobb és legteljesebb növendékeinek, ahol szerény modorával, nagy szorgalmával és tudásvágyával kiérdemelte tanárainak és tanuló társainak osztatlan becsülését és szeretetét. Németh Agoston temetése ma délután 3 órakor lesz, melyen a főreáliskola tanulói és tanári kara testületileg részt vesz. A család, a következő gyászjelentést adta ki: Németh András úgy a maga, mint gyermekei Aladár és Nándor, valamint a kiterjedt nagyszámu rokonság nevében mély fájdalomtól megtört szívvel jelenti felejtetetlen jó fiának Agoston műgyetemi hallgatónak ifju élete 19-ik évében történt esendés elhunytát. Kedves halottunk földi maradványai folyó március hó 12-én d. u. 3 órakor fognak a József kir. herceg-utca 1. sz. alatt levő gyászházba a róm. kath. egyház szertartásai szerint a Szent Anna utcai kath. temetőben örök nyugalomra tétetni. Béke és áldás poraira!

A Kossuth dalkör t. működő tagjai felkéretnek, hogy holnap hétfőn este 8 órakor tartandó főpróbán pontosan megjelenni sziveskedjék. Az elnökség.

Szabad iskola. Ma vasárnap d. u. 3 órakor fejezi be a harmadik ez idén utolsó sorozatát. A vezetőség meglegedetten nézhet vissza idei működésére. Magas színvonalu előadásokat sikerült összeállítani és sikerült a közönség széles rétegét meghódítani ez intézmény számára. Minden vasárnap nagyobb közönség gyűlt össze mint az előtte való előadáson. A holaapi bezárás minden ünnepeknélkül történik meg. A szokott helyeken fognak tanítani a hazai történelemről Zoltai Lajos, Szabó Márton, Buresa János és Nagy Vilmos. Bővebbet meg lehet tudni a falragaszokat.

Márkus Lili hangversenye. A zenede disztermében f. hó. 19-én vasárnap este 8 órakor egy fiatal zongoraművész a budapesti főpolgármester leánya Márkus Lili fog önálló hangversenyt adni. Az ifju művész, mint Sanernek, a világhírű zongoraművésznek egyik legjelesebb tanítványa, indult meg művészi pályáján, már is a legszébb sikert aratta külföldi és hazánk nagyobb városaiban tartott hangversenyein.

Márkus Lili eddigi hangversenyein kész művésznőként mutatkozott be. Ihletet lélekkel, pompás stílézzéssel és a perfekt tökéletességhez közel álló technikával interpretálja a szerzők műveit. Igazi gyönyörűséget szerez azokkal a finom hanghatásokkal, a mik ujjai alól teljes precizitással kikerülnek.

A legnagyobb finomsággal perdülő futamai, éles rithmikája, modorosságtól ment előadása, mind a legszerencsésebb művészi tulajdonokat mutatják. Művészi lelkületének és izlésének bizonyossága az, hogy ezeket a brilláns technikai készségeit nem a virtuózkodásra használja föl, hanem komoly elmélyedő fölfogással a művek lelkét igyekszik megéreztetni hallgatóival. Kétségtelenül van a játékban valami leány lányság, a gyengédérésnek megkapó közvetlensége, a mi kiválóan alkalmassá teszi Chopin műveinek interpretálására. De mindig föltűnik, hogy művészlélek tolmácsolja e műveket a ki a saját egyéniségével is érdekelni tud bennünket. Márkus Lili hangversenyének műsora ez: Liszt: Cantique d'Amour. Chopin: Nocturne (b moll). Etüde (ges dur). Ballada (g moll). Grünfeld: Románc (fis dur). Raff: Rigandou. Schubert (Fischhoff) Balletmusik. Sauer: Schürmure du Vent. Espenlaub-concert etüdeök. Liszt: Waldesrauschen (Concert Etüde). Rákóczi-induló.

Helyárak: Ülőhelyek I—V sorig 5 korona VI—X sorig 3 korona. Állóhely 2 korona. Jegyek kaphatók: Csáthy Ferenc könyv és zeneműkereskedésében. Kezdeté este 8 órakor.

Szenzáció a főúton. Irhatnánk hogy forgalmi akadály a Piac utcán, de szerencsére elég széles itt a gyalogjáró. Ezáltal nem is baleset volt a esődület előidőzője egyszerűen Letzer József fiatal fényképészünk új kirakatot helyezett el ma délből Varga József butorkereskedő portáléja mellett és egyet a kapu alatt. Volt is nézője elég az első perctől fogva, de érdemes is megnézni mert minden kép mesteri ami ott látható kivitelben és elhelyezésben egyaránt. Részletesebben a képekkel akkor fogunk foglalkozni ha az egész kirakat elkészül.

Omladozó templom. Kazinczy Ferencnek, a nagy literatorknak, szülőhelye, Szeo-Demeter Debrecen város kálvinista közönségéhez fordul a székségtől kénszerítve s reméli, hogy testvéri szivekre fog találni. Szeo-Demeter kálvinista temploma leomló félben van, úgy hogy az istentiszteletet maholnap beszüntetik hatóságilag, ha a helyzetben a lakosok nem segítenek. De a lakosok szegények, kik onerejükkel képtelenek erre s ezért fordulnak a magyar kálvinista szivekhez, hogy ebben rajtuk segítsenek. Szeo Demeter maga református község, de köröskörül oláhok laknak s így nemcsak az egyház, hanem a magyarság is vészélyben van, ha nem lenne a helyzetben segítve. A kollegiumi tanulók 80 koronát gyűjtöttek e nemes, komoly célra. Reméljük, hogy városunk polgársága is részt vesz a szeo-demeteri egyház és magyarság támogatásában kegyes adakozásaival.

Eljegyzések. A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál az elmúlt héten eljegyzés végett jelentkeztek: Dr. Strellinger Viktor — Gutmann Vilma, Szabó József — Szabó Teréz, Vámosi Károly, — Biró Julianna, Szilágyi János — Ornóczky Julianna, Antal Gyula — Thurzó Anna Paulina, Kocsis Lajos — Jobbágy Eszter, Szabó Péter — Kovács Zsuzsánna, Somogyi Lajos — Nagy Julianna, Lampenfeld — Kreisler Bella, Rosenfeld Miksa — Moskovits Sári, Szvetz Mihály — Tatár Mária, Kecskés József — Vig Eszter, Scheffer József — Vezendi Julianna, Tóth Pál — Kroll Anna.

Házasság kötések. Az elmúlt héten házasságot kötöttek: Körösi Dezső György — Bérczi Vilma, Csurgó János — Kramarczuk Róza, Rácz Bálint — Farkas Zsófia, Ungár Henrik — Fischbein Ilona, Steiner Béni — Winkler Betti, Szücs Ferenc — Gyarmati Erzsébet, Páll Antal — Simon Etelka, Szilási Mihály — Szücs Mária, Csomor Gyula — Balogh Etelka. Összesen — 9 pár.

A cár kedélybeteg. Párisból jelentik a következőket: Az itteni diplomáciai körökben nagyon aggodalmatkeltő hírek keringenek a cár lelkiállapotáról. Egy diploma, aki csak a napokban érkezett vissza Párisba Pétervárról, azt mondja, hogy a cár nagyon lesóványodott és megöregedett. Tény hogy II. Miklós hónapok óta súlyos lelki depresszióban szenved és a folytonos álmatlanság gyöttri, ami testét-lelkét nagyon kimerítette. Nagyon sokszor van az utóbbi időkbensírógöreseis, melyethallucinációk kísérik. Gyakran megtörténik az is, hogy órákig eltérdel házi kápolnájának oltára előtt forró imádkozásba merülve és végül is teljesen érzéketlen, apathikus állapotban kell őt lakosztályába vinni. A pétervári udvari körök katasztrófától féltik a cárt és ennek tulajdonítható az is, hogy egy előkelő orosz pszichiátert, konzultációra hívtak meg a palotába.

x Szeplő, pattamás, foltok az arcot elesufitják, azonkívül a nap és szél is nagyon befolyásolják az arcot — ezért használják hölgyek sőt urak is a hirneves Földes-féle Margit ermet. E törvényesen védett arkenőcs sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szeplőt, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztáltságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban.

Népesedés. Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint az elmúlt héten összesen 53 születés történt, melyek közül 21 fiú és 22 leány. Ezzel szemben 40 halálozás fordult elő. A lakosság száma tehát természetes uton 13-al szaporodott.

A vaskereskedő alkalmazottak országos nyugdíjgyűlésének debreceni fiókja e hó 18-án tartja hazafias házi estélyét az Angol Királynő éttermében, melyre az egylet barátai és jóakarói — amennyiben külön meghívók nem lesznek kiboosátva — ez uton tisztelettel meghívattak. — Kezdeté este 9 órakor. Az estély műsora:

1. Himnusz Erkelől. Enekli a kereskedő dalkör.
2. Prológ. Irta és előadja Szávay Gyula.
3. Alkalmi költemény. Szavalja Magassházy János.
4. Bezáró ünnepi beszéd. Tartja Györffy Aladár elnök.
5. Szabadságdal Hubertől. Enekli a kereskedő dalkör.

Elmebeteg tanuló. Ismeretlen okból érte a végzetes szerencsétlenség. Tücsök János gimnáziumi tanuló. Szegénynek az elméje megzavarodott. Szülei szegény emberek Duna-Moeson s nagy erőfeszítéssel taníttatták fiukat Pápan. A mult évben jött Debrecenbe tanulni s kitartó szorgalma és tehetsége miatt tanárai megkedvelték és segítették is mindenképen s a napokban ösztöndíjjal jutalmazták. Tegnapelőtt a tanuló oly dolgokat tett, amelyek arról tanuskodtak, hogy az elméje megzavarodott: A Tanári karhoz levelet intézett, melyben mindenféle képtelenségeket említett, futkosott, míg végre tegnap este felügyelet alá kellett helyezni. A szerencsétlen ifju sorsa tanárai, tanuló társai közt mély részvételt keltett. A szegény szülőket az esetről értesítették.

Halálozások. Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Németh Agoston András r. kath. 18 éves, Szilágyi Béla Gyula ev. ref. 3 éves, Mezey Margit ev. ref. 20 éves, Kiss Julianna ev. ref. 18 éves, Szoboszlav János ev. ref. 47 éves, Heinrich Dezső r. kath. 26 éves.

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ
AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES IZÚ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

— **Helyreigazítás.** Megirtak lapunk e hó 5-iki számában a rendőri sajtóroda híradása útján, hogy Scherez Elemér fogtechnikus feljelentette Grünfeld Adolfné Miklós utcai lakos. Mint értesülünk Grünfeldné vádjára alaptalannak bizonyult a rendőrség előtt, s így ezt a multkori közleményünk helyreigazítására közöljük.

— **Inger szolimán,** a temesvári származású kalandos életű szomáli emir tudvalevőleg Biharmegyében birtokot vett. Most azt jelentik Nagyváradról, hogy két lovas keltett feltűnést a nagyváradai Kossuth Lajos-utcán. Az egyik, ki kifogástalan angol-eszköpenyegben, sarkantys csizmával a lábán s piros fezzel a fején ülte meg a lovat, a másik szakasztott mása volt azoknak a burlovasoknak, akiket a képes angol lapok pár esztendővel ezelőtt olyan sokféle alakban mutattak be. A piros fezes lovas Kimpány tulajdonosa Inger Szolimán volt, a másik a kasznárja. Pár nappal ezelőtt pompás diszruhát rendelt Inger szolimán egyik nagyváradai szabónál, keményen megparancsolva, hogy ha a diszruha próbálásának ideje elérkezett, a szabó azonnal értesítse őt. A szabó a kapott utasításhoz képest tegnapelőtt táviratban hívta az emirt próbálni. És Inger Szolimán nem rettentette vissza az ut, a sár, a havas eső. Lóra pattant s belovagolt Kimpányról Nagyváradra. A szabóműhelyben hamarosan megtörtént a próba. Inger Szolimán egy esomó új tizkoronással honorálta a szabót, aztán ismét lóra kapott s visszalovagolt Kimpányba. Azt beszélik a kimpányi kastély környékén, hogy Inger Szolimán nagy utra készül. Bécsbe akar menni audienciára a királyhoz s ettől az audienciától várja a meghiusult szomáli expedíció újból való elindítását. A diszruhára azért van szüksége hogy emiri kosztümben jelenjék meg a bécsi Hofburgban.

— **A magyarországi munkások** rokkant és nyugdíj együletének debreceni fiók-pénztára f. 1905. évmárcius hó 26-ik napján délután 3 órakor a Róm. kath. főgimnázium tornatermében Dr. Wolafka Nándor püspök, védnök, elnöklete alatt tartja meg VI. évi rendes közgyűlést, melyre az együleti tagok ez uton is tisztelettel meghívatnak. A központi évi jelentést f. hó 26-ik a hiv. helyiségben vasárnap délelőttönként a t. tagok átvehetik. A választmány.

x **Kinlódás és szenvedés** jut annak osztályrészül, ki nem elég figyelmes arra, hogy egészségét megóvja s ha már megbetegedett, hogy a biztos orvosságot megtalálja. Ezer és ezer ember küldött hálás köszönőlevelet azért, mert kinos csusz és köszvényes bajából oly könnyen gyógyult meg a Zoltán-féle kenőcs használatával, mely kenőcs üvegenkiat 2 koronáért kapható a Zoltán-féle gyógyszerárban Budapesten V., Szabadságtér s ezt jó tudni mindenkinek, ki testében szaggatást s esontjaiban hasogatást érez.

— **400 - 600 korona** havonta könnyen kereshető tőke és kockázatás nélkül törvényileg engedélyezett sorsjegyek eladása által, új, az eladást lényegesen megkönnyítő módszer alapján. Ajánlatokat Wahrmann és Társa bankház Muzeum-körút 7. Budapest.

x **Fontos Amerikába utazóknak!** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte.

Fiumén át Amerikába szülő utlevelek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bremennek szülő hajójegy birtokában van.

Aki Brémán át akar utazni, annak okvetlen kell otthonról 20 koronát előre Bremenre előlegnek beküldenie, mire rögtön megküldetik a hajójegy.

Jóegészségű és munkaképes munkások, akik az amerikai rendeltetési helyig szülő vasúti jegyet kifizették és azonkívül még 50

koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebocsátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok címeit.

Szombategek vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérért dolgoznak, Amerikából visszautasítatnak.

Ratiborban valamint Bremenben minden kívándorló megvizsgáltatik, mindenki tehát, a ki Bremenben hajóra felszáll, előreláthatólag Amerikában bebocsátást nyer.

x **Akinek pénze nincs,** de szüksége annál több, az menjen Kaiser Salamonhoz (Hatvan-u. 2.) hol a legelegánsabb női és férfi ruhakelmék, kész öltönyök és felöltők, szőnyegek, garnitúrák, vásznak, képek, tükrök és minden elképzelhető dolog a legjutányosabban heti 1, vagy 4 korona részletre kapható. — Ugyanott egy kereskedelmi végzett könyvelő felvétetik.

Az Arany Bika kávéházban minden este ügányszas

Mulatság.

A Zion Debreceni Betegsegélyző-Egyület 1905. évi március hó 25-én, azaz szombaton este 8 órakor a Margit fürdő összes helyiségében zártkörű táncestélyt rendez. Jegyek előre válthatók: Rózsa Lajos, Schwartz M. L. és Boros testvérek uraknál. Személy-jegy 2 kor. Család-jegy (3 személyre) 5 korona. Rituális konyháról gondoskodva van.

Magyar Szinpadí Szerzők Egyesülete.

Hosszas vajadás után megszületett a magyar szinműírók egyesülete. A vezetők, Berczik Árpád és Herczeg Ferenc, azt a reményt keltették fel sokakban, hogy a Magyar Szinpadí Szerzők Egyesülete nem az irodalmi klikkek számát fogja szaporítani, hanem nemes célokért hathatós eszközökkel komolyan fog küzdeni. Mi is ilyen érzésekkel eltelve néztünk az alakuló közgyűlés elé, amely azonban — bevalljuk — számunkra fájdalmas kiábrándulást szerzett.

Valóban illusztris társaság gyűlt egybe, magas színvonalon álló, szellemes beszédek és felkészöntök hangzottak el a közgyűlésen és a közgyűlést követő lakomán. Ezzel vége.

Egyvel több azoknak az egyesületeknek a száma, amelyek csak arra jök, hogy kevés számú tagjai az egyesületen kívül rekedtek óriási tömegének érdekei ellenére egymást támogassák. A tehetséget újra a protekció fogja helyettesíteni. Helyes. Így volt eddig is, így lesz még nagyobb mértékben ezután is. A fiatal, kezdő szinműírók, (miután az egyesületnek csak azok lehetnek tagjai, akiknek darabját valamely színház már elfogadta és miután ez az egyesület az egész magyar szinműirodalom üzleti kezelését bírja), nem érvényesülhetnek. Nem baj. Eddig is nagyon nehéz volt a sorsuk. Tehát részükre nem javul a helyzet.

Az egész egyesülésben nem találunk semmi olyasmit, ami a jelenlegi állapotok kedvező megváltozására csak reményt is nyújt. A Magyar Szinpadí Szerzők Egyesületének megalakulását ilyenformán nem tekinthetjük a magyar irodalom fejlődésének szempontjából annyira fontosnak, hogy vele behatóbban foglalkozzunk. Azonban Márton Miksa dr., az egyesület agilis és nagytehetségű ügyészének szivességéből megismerhet-

tük a szövetkezés ügyrendjének némely pontját, amely igen szomorú prespektívát tár elénk.

Arról van szó, hogy a Magyar Szinpadí Szerzők Egyesülete nem klick, hanem egy nagyszabású üzleti vállalkozás. Ne tessék félreérteni. Azért, hogy az egyesület célja ebbe az irányba terelődött, korántsem akarjuk a vezetőket megtámadni, akiknek működése tiszteletreméltó, becsületes és jóhiszemű. Ők jót akartak és akarnak, csak hogy az eszköz megválasztásában óriási hibát követtek el akkor, midőn egyesületi ügynököt akceptáltak, aki ilyenformán az egész magyar és jó részben a külföldi darabok sorsának korlátlan hatalmu intézője lett! Az pedig talán mégse kívánatos, hogy Magyarország szinpadí életének egy üzleti cég legyen az irányítója.

Jelenleg pedig tisztára ez a helyzet. A Magyar Szinpadí Szerzők Egyesülete ügyrendjének első pontja így rendelkezik: A tag minden megírandó szinpadí művét és fordítását értékesítés végett három éven át a Magyar Szinpadí Szerzők Egyesületének kizárólagos rendezése alá köteles bocsátani. A második pont így szól: Az egyesületi tag műveire vonatkozó szerződések megkötése az Egyesület hatáskörébe tartozik. Az ötödik pont szerint pedig: Az egyesületi ügynökség kezeli a befolyt jövedelmeket.

Miután pedig az összes magyar szinpadí írók tagjai az egyesületnek és így az összes magyar szinpadí írókra kötelezők a fenti pontok, világos, hogy az ügynökség már eddig is közelebb jutott kitűzött céljához, mint az egyesület.

Aki pedig azt hiszi, hogy ezzel szemben biztosítékot kapnak az írók arra nézve, hogyha előlegre vannak rászorulva s az eddigi gyakorlattal ellentétben a színház és az ügynökség nem fogja kihasználni helyzetüket azt megvizsgálhatjuk az ügyrend tizenegyedik pontjával, amely szerint: a szerzőknek darabjaikra az egyesületi ügynökség által adandó előleg szabad egyezkedés tárgyát képezi.

Ezek után igazán kíváncsiak vagyunk arra, hogy miért is kellett a Magyar Szinpadí Szerzők Egyesületét megalapítani?

A választ azonban Berczik Árpád és Herczeg Ferenc uraktól várjuk, nem pedig az Egyesületi ügynökségtől.

S. Á.

SZÍNHÁZ

Műsor.

13. hétfő. A boszorkány (Bemutató) Szinmű.
Márc. 14. kedd. Két pisztoly. Nép-szinmű.

* **Színház és Élet.** A fővárosban megjelenő *Színház és Élet* című művészeti hetilap mindjobban betölti azt a hivatását, melyre a mi erős bírálatot kihívó sivár irodalmi és színészeti viszonyaink ugyszólván predestinálják. Lenkei Lajos a Színház és Élet szerkesztője és a vállalat rendkívül leleményes ügyvezetője Lenkei Zsigmond ritka jó érzéssel megtalálják a napi kérdések közt is az általános és komolyabb értékű, nevezetesebb dolgokat, melyekről művészeti hetilapok bátor hangon, őszintén, az igazság erejével mondja el a talpraesett véleményt, bírálatot. Emellett ötletesen, irodalmi hangon, a közérdeklődést kielégítő fürgeséggel ismer-tetik szövegben és képekben a hét összes kiemelkedő színházi és irodalmi eseményeit. A legújabb szám is rendkívül érdekes példája ennek a hivatott ügyességnek. Tarka,

Legjobb vetőgép a világhírű eredeti
Melichar-féle páros sorú „Unicum-Drill”

kizárólagos raktár
képviselő
Piac-ucca 26.

Rámer Sándornál
Nagytrafik-udvar,
Óvakodjunk utánzatoktól.

eredeti, változatos és szokimondó. Őszintén ajánljuk a színházi élet belső világa és külső nyilvánulásai iránt érdeklődők figyelmébe a Sziuház és Élet-et, mely Budapesten (VIII. Baross-utca 59.) egész évre 12 koronáért rendelhető meg.

TAVIRATOK.

A japán-orosz háború.

A japán hadsereg Mukden elfoglalása által fényes győzelmet aratott. Annyi bizonyos, hogy ez a győzelem az egész háború kimenetelére nagy befolyással van. De nemcsak a háború kimenetelére bír döntő súlyal a japán győzelem, hanem a békekötésre is. Japán diadalmában uszlik, míg az orosz lakosság teljesen el van keseredve és mérvadó körökben azt rebesgetik, hogy Kuropatkin teljesen elvesztette pozícióját, bár fényes tehetségéről meg vannak győződve.

A japánok győzelméről egyébként az alábbi táviratainkban számolunk be:

London, március 11. A Morningpost jelenti Washingtonból: Griseon tokiói követnek a külügyminisztériumhoz intézett távirata szerint a japán hadügyminiszter közölte a követtel, hogy a japánok veszteségei e hó 8-áig 50.000 embert tettek, ideszámítva azt az 5000 főből álló dandárt is, amely elpusztult.

London március 11. A Daily Telegraph ismétli a Kokumin nevű tokiói lap tegnapi hírére, hogy az oroszok száz ágyút veszítettek. Elvesztett 150.000 ember, 50.000 orosz hír szerint, fogságba jutott.

London, március 11. A Standard jelenti Tokióból tegnapi kelettel: Több orosz hadtestet Mukdentől északra és keletre a japánok bekerítették. Az orosz veszteségek halottakban, sebesültekben és foglyokban meghaladják a 200.000-et.

Az oroszok békét kérnek.

London, március 11. A Daily Graphic jelenti: Az orosz külügyminisztérium érintkezésbe lépett a francia kormányval a béke tárgyalások bevezetése céljából. A francia kormány pedig az angol kormányt kérte fel, hogy a méltányos feltételek mellett köteendő békét közvetítse a japánokkal. — Az orosz részről való békétörekvések arra vezethetők vissza, hogy a Franciaországban felvenni szándékolt újabb orosz kölcsön a legutóbbi események hatása alatt meghiusult.

London, március 11. Mukdennél a 16-ik orosz hadtest teljesen megsemmisült. A pétervári katonai körök kétségbe vannak esve. Kuropatkin utolsó távirata teljesen kétségbe ejtette magát a cárt is.

Töketeremes, márc. 11. Itt ma nyolc orosz katonaszökevényt elfogtak.

Nyilttér.

Szülők szíves figyelmébe!

Nagy gondot okozott eddig, ha valami különleges szép és jó fiúcska, vagy leányruhát akartak vásárolni, mivel az sehol sem volt kapható. Most a tavaszi időnyre már mesés kivitelű ruhácskák érkeztek leányoknak, ugyszintén fiúknak csakis 1-től 10 éves nagyságig; melyeknek szíves megtekintésére a szülők figyelmét felhívom.

Tisztelettel

„PÁRISI DIVAT ÁRUHÁZ”

Rózsa Ignác
a főposta mellett.

Minden darabon a legszigorubb szabott ár van feltüntetve.

szilárd és folyékony
Varg-féle Szappan
Glycerin
a bőrre fehérre
és gyöngéddé teszi
Mindenütt kapható.

Glycerin szappan

ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a legkifünőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schandlbauer stb. . . által legjobb eredménnyelhasznált.

Lovass és Ladányi

féle tömeg eladása
rendkívüli olcsó
áron megkezdődött

Piac utca 7 sz.
Vecsey-ház.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„TRIAS” 31 3—*

2—3 napi befecskendezéssel a folyást utóbj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégebbi s legelnyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. — Férfiaknak kor. 2.75 nőeknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetük. Befecskendők külön 1 korona. — Raktár Budapesten Török József gyógyszer-tárában Király utca 12 és a legfőbb vidéki gyógyszer-tárban. — Titoktartás mellett küldi a készítő is Papp gyógyszer-tára Tiszaszentimrén Főutca 101 szám.

A DEBRECENI HITELBANK

Részvénytársaság
f. é. február 1-én.

megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, kötelezvényekre, értékpapírokra árukra
Óvadékkölcsönöket ad bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.
Elfogad be tétet betéti könyvecs.
kére és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb melletti kamatozta-

tás véget vesz és elad mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden bankszakmába vágó ügyeleket kötésre
Üzleti helyiség Széchenyi utca
1 sz. I em.

Az igazgatóság.

A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet

IX. évtársulatába beiratkozások és felvételek mulasztási illeték felszámítása nélkül március hó végéig eszközölhetők.

A szövetkezet tagjainak a legutóbbi négy évi ciklus alatt 72611 K. 44 F. hasznót eredményezett, melylyel a törzsbetétek teljes 6% kamatoztatását biztosította.

NYOLCÉVES törlesztéses jelzálogi valamint személyi hitere kiadott kölcsönait a közönség meglepően nagy mértékben veszi igénybe.

A kölcsönkamatoknak a heti betétekkel egyszerre s egy összegben lehetővé tett fizetése továbbá az utólagos kamat elszámolással engedélyezett kölcsönök a hitelkereső közönség nagy kényelmére és előnyére szolgálnak.

Az igazgatóság legújabb határozata szerint 2000 koronán felül kölcsönöknél a 6% kamaton túl **semmi nem kezelési illeték nem számíttatik**, valamint elhárított a betevők azon hátránya, hogy felszámolt betéteiket a rendes közgyűlés megtartásáig gyümölcsötlenül visszatartották, mennyiben az igazgatóság határozata szerint ezután a **felszámolt évtársulat betétei után a kifizetésig kamat megtérítést fog nyújtani.**

Bejelentések a IX. évtársulatba naponként 9-től 12-ig délután 3—5-ig eszközölhetők az intézet piac-utca 83 szám alatt levő hivatali helyiségében.

A természet

kedvelőinek!

Tarcali telepünk a kereskedelmi, kerti és dísznövények jól gondozott és gazdag gyűjteménye.

Erfurti és egyéb magvaink

a legfrissebbek, a mellett meglepően olcsók és minden 5 koronát meghaladó rendelés portómentes.

Legnemesebb rózsafajok

szinpompázó változatban. Közük több újdonság is. PELARGÓNIÁK legbecsebb fajai. SZAMÓCZÁK.

Magastörzsű köszméte- és ribizke-fak.

Több millió fajtisza, dus gyökerű gyümölcs- és díszfa csemete.

Minden talajban díszlő téli évelő virágfajok. Szőlőkötéshez legalkalmasabb jutafonál és egyéb kertészeti különlegességek

Kertek díszítése, átalakítása és építése a legmodernebb ivlés alkalmazásával. Levélbeni megrendelésre a legpontosabban szolgáljuk ki vevőinket.

Eötvös Lajos és Társai

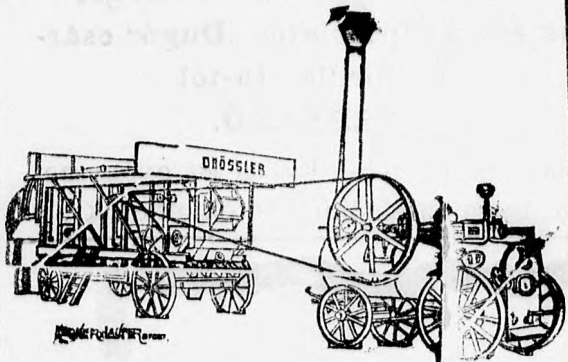
kereskedelmi kertészete

Tarcal (Zemplénmegye).

A legszebb alaku és legnagyobb súlyu takarmányrépért és konyhakerti terményért 50, 20 és 10 korona jutalom aranyban.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körút 59

Magánjárokát, gőzmozdonyokat, gőzcséplőket, gőzekekészleteket, járványos és kézi cséplőket, vetőgépeket, benzin- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket szállít szolidkivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Arajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálók **Képviselők** kerestetnek.

Kovács Mihály

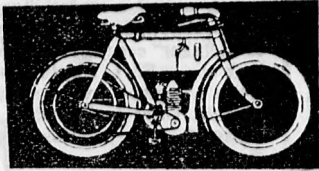
fűszer kereskedése Debrecen Gróf Dégenfeld tér Tisza-palota.

Ajánlja saját termésű tisztán kezelt asztali borait, 1. literenként 26. kr. 50 literen felüli hordóban 16. kr.

Széles körben elősmert legjobb zamatu **Nyers, Pörgölt és Darált Kávéit** Stokerani, Szepeségi, **Borsót, Lencsét** Nagybányai Boszniai **Aszalt Szilvát Lekvart,** és minden nemű **fűszer áruit** az áruk minősége tisztán kezelése s pontos kiszolgálásért kezeskedik.

saját őrlésű fehér asztali

Só!

Értesítés.**■ ■ A tisztelt kerékpározó közönséget ■ ■**

van szereneséknk értesíteni, miszerint az ez évi legújabb kerékpárok nagy választékban már megérkeztek.

Teljesen új model kerékpárokat 160 koronától feljebb 3 évi jótállás mellett szolgálunk.

Könnyebb beszerzés végett kerékpárjainkat részletfizetésre is adjuk.

Felhívjuk a tisztelt kerékpározó közönség figyelmét, hogy a leghíresebb gyártmányu kerékpárjainkat ne tévesszék össze holmi házilag összetákoltt kerékpárokkal.

Ugy külső és belső pneumatik, valamint az összes kerékpárrészek megérkeztek, melyeket a legalsóbb gyári árakban árusítunk.

Továbbá értesítjük a t. kerékpározó közönséget, hogy

mechanikai javító műhelyünket

tetemesen megnagyobbítottuk és a javításokat a legpontosabban, leggyorsabban és a legszolidabb árak mellett állítunk elő. — Egy kerékpár bezománcozása, melylyel a kerékpár teljesen újjá lesz alakítva, 10 korona.

Tessék árjegyzéket kérni, melyet bérmentve bárkinek megküldünk.

SCHVEITZER TESTVÉREK

varrógép és kerékpár nagy kereskedő Debrecen, Piac-utca 55.

Meghívás.**A debreceni Első Takarékpénztár****LIX. Évi rendes Közgyűlését**

1905. március 26-án d. e. 10 órakor

Debrecenben, saját üzleti helyiségének tanácstermében (2 ik emelet) tartja.

Tárgysorozat :

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1904. üzleti évről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozás az 1. és 2. pont alatti tárgyakban, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére szóló felmentvény megadása tekintetében.
4. Az igazgatóság I tagjának lemondása.
5. Igazgatósági javaslat a társaság alaptökéjének emelése tárgyában.
6. Az alapszabályok módosítása.

A mérleg és nyereség-felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések a folyó 1905. évi március hó 17-től fogva, a pénztár helyiségében — a hivatalos órák alatt — megtekinthetők.

Alapszabályaink 26-ik §-a értelmében e közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal bírnak mindazon részvényesek, kiknek nevei 1904 december 31-ig bezárolag, a részvénykönyvbe bevezetettek.

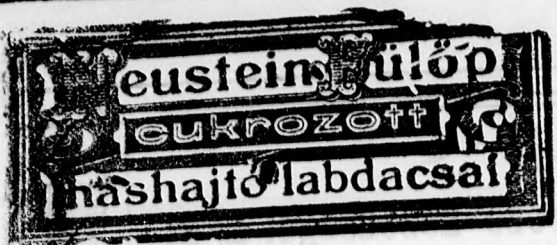

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRUT 32.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek, arató- gépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben, legjobb kivitelben kaphatók.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Neustein Fülöp
Cukrozott hashajtó labdacsoi

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsoi)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az aitesi szervek bajainál legtöbb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

szükszorulás

egtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik.

Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan

Neustein Fülöp hashajtó labdacsoit. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva a kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FULOP

Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerész. Bécs, Plankeng. 6. **Kapható:** Debrecen: Balázs Ö. Füleki P. Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész uraknál.

A Richter-féle
Lipimont. Caps. Comp.

Bergony-Pain-Expektor

egy régi kipróbált készítmény, amely már több mint 20 év óta megbízható bebizonyított alkalmasságát Merveynél, csúszl és megfázásoknál.

Intés. Silányabb utasok mint bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti árukat dobozokban a „Richter” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzékkel rendeljünk el. — 80 f. 11. 401 és 2 k. árban a legjobb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csúszl és megfázásoknál. Budapest.

Bérbeadó

VENDEGLŐ és CSÁRDA.

A Bocskay ligettársaság

tulajdonát képező

Bocskay kerti vendéglő

s az ezzel kapcsolatos „Dugó” csárda

aprilis 15-től

BÉRBEADÓ.

A bérleti feltételek Mihalovits Jenő gyógyszerész, társulati elnöknel betekintheők.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”
jeggyel

legjobb, legkiadósabb s emédfogva legolcsóbb szappan. — Minden kéres alkatrészeknél mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

LEOPOLD GYULA hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körut 53. Szakavatottsági Pontosság!

MINDEN NŐLGY ELŐNYE

olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodni.

Szűjárt érdekében

kérje ezért düstartalmu szűjárt-gyűjteményünket, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld.

WIENER MODEN UNION

Bécs, I., Schottenring 10

VERSZEFOENYSEG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSEG
gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatasosabb készítmény.

KRIEGER-féle
TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítményvel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. — Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

Császárfürdő

Elsőrangú kenes hévízü gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb közös és külön iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kád-, hőlég-, villamos víz-, szénsavas- és napfürdővel.

200 kényelmes lakosztóval. A legszolidabb kezelés.

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Prospektus kíváncsiraingyen és bérmentve

SZIMON ISTVÁN FÉLE
GYÓGYEREJÜ
SÓS-BORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek takarók függönyök csipkefüggönyök

S. SCHEIN cs. és kir. udv. száll. WIEN, I., Bauernmarkt 12. Düstartalmu képes **ARJEGYZŐK** ingyen és bérmentve

Ön nagyon idősnek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL.

KISS SZERENCSEJE NAGY

1000000 VASÁRDIJONCSIK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYEI KISS KÁROLY-TÁRSA BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 19

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyuvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélsatorna hurutos bántalmainál, ugy-szintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniája és a hasi vérbőségből eredő májbajok ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának fürdészel való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvélyes nyirkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Cszerszerü segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főreádiházi tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.

Szétküldi a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénsavat sűrítő gyár t. MÁLNÁSFÜRDÖN Háromszék vm. Czim: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körut 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád

RAJZ-ESZKÖZ. az összes közép-iskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZŐ** MINDENÜTT KAPHATÓ.